

Hinku-kriteerien seurantakysely 2025

Kriteerien toteutuminen ja tärkeimmät ilmastoteot

Erikoissuunnittelija Olli-Pekka Pietiläinen, Suomen ympäristökeskus

Hinku-Missiokaupunki-Fisu-päivät 20.5.2025, Turku

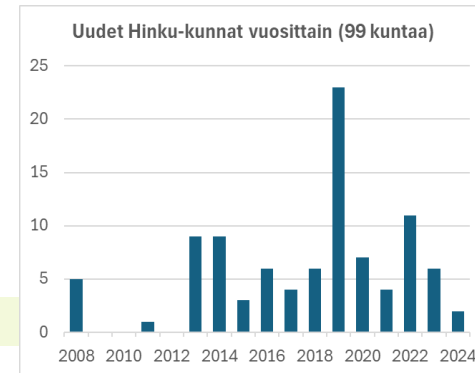
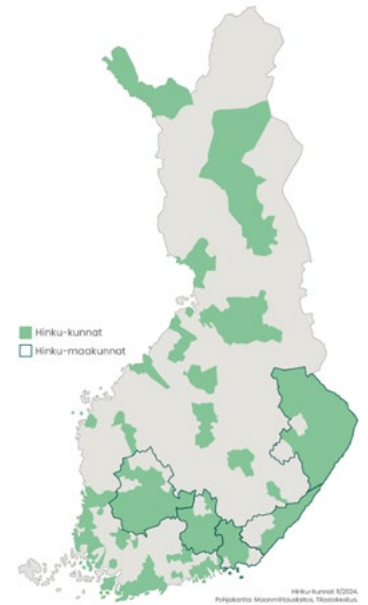

LIFE17 IPC/FI/000002 LIFE-IP CANEMURE-FINLAND Projekti on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Tämän esityksen sisältö edustaa ainoastaan CANEMURE-projektin näkemyksiä ja CINEA / Komissio ei ole vastuussa esityksen sisältämän informaation mahdollisesta käytöstä.

Perustietoja kyselystä

- 7.5. mennessä vastaus 50 kunnasta (99 Hinku-kuntaa)
 - Tavoitteena vastaus kaikilta Hinku-kunnilta elokuun loppuun mennessä
- Kyselyllä kartoitettiin Hinku-kuntien...
 - 1) ilmastotyön järjestäytymistä ja toteutumista Hinku-kriteerien näkökulmasta
 - 2) päästövähennystoimenpiteitä vuonna 2024
 - 3) erityisiä ilmastotyön onnistumisia, haasteita ja toiveita
- Päästövähennystoimista vuonna 2024 ilmoitettiin...
 - Kolme tärkeimmiksi koettua **suoraa/välitöntä** ilmastotekoa
 - Vapaavalintainen määrä **epäsuoria/välillisiä/mahdollistavia** toimia
- Merkittävimmät toimet Kestävyysloikka-palveluun
 - ▶ [Kestävyysloikka – Vaikuttavien ratkaisujen tietopankki](#)

Hinku-kriteerit – yleistä

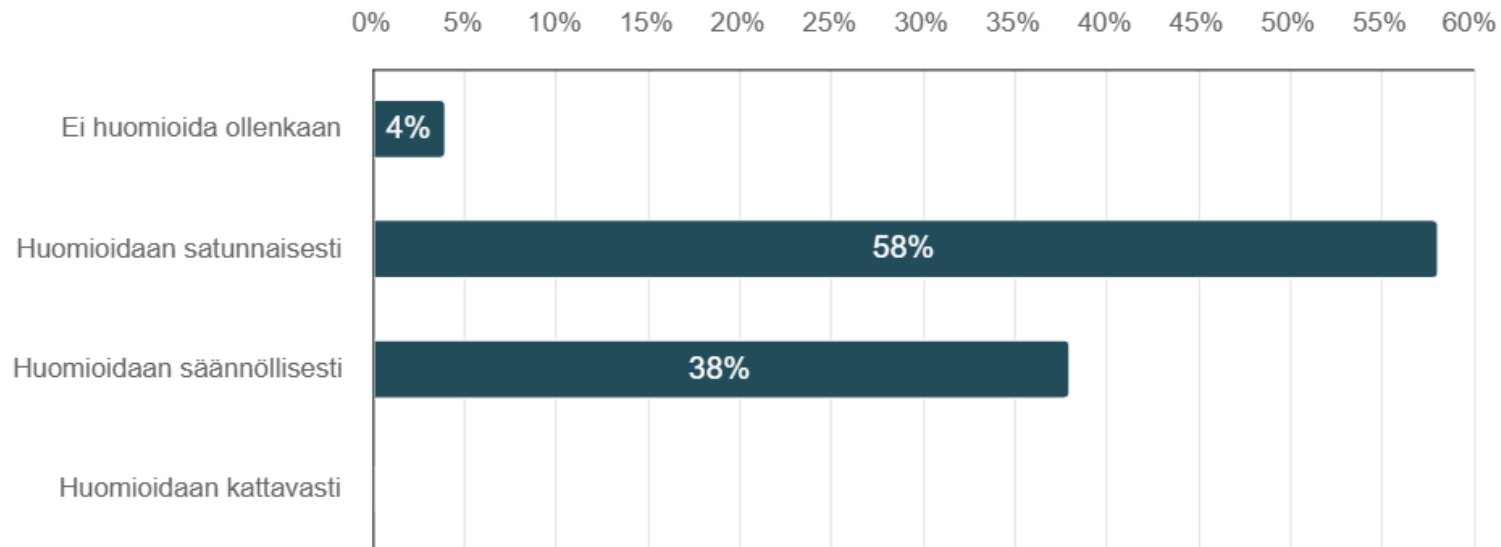
- Kunta sitoutuu uskottavasti vähentämään oman toimintansa kasvihuonekaasupäästöjä ja vaikuttamaan alueensa muiden toimijoiden kasvihuonekaasupäästöihin – tavoitteena 80 % päästövähennys 2007-2030 / hiilineutraalius
 - Hiilineutraaliuden määritelmä -dokumentti kunnille ja maakunnille prosessissa
- Hinku-joryn hyväksymät Hinku-kriteerit luettavissa [verkossa](#)
- Uusia kysymyksiä tänä vuonna
 - Onko sopeutumisen suunnitelmaa ja pitäisikö yhdistää enemmän Hinku-työhön?
 - Talouteen ja elinvoimaisuuteen/huoltovarmuuteen liittyvät kysymykset
 - Suurimmat onnistumiset + erityisviestit Sykelle

Päästönäkökulma päätöksenteossa (1/2)

Kuinka hyvin päästönäkökulma huomioidaan merkittävässä päätöksenteossa?

Vastaajien määrä: 50

Päästönäkökulma päätöksenteossa (2/2)

➤ Päästönäkökulma huomioidaan...

- Kuntastrategiassa
- Resurssiviisauden tiekartan työssä
- Kiertotalouden edistämisessä
- Toimialojen päätöksenteossa
- Investoinneissa/hankinnoissa
- Tapauskohtaisesta säännölliseen ja kattavaan, kiitos uuden ilmastosuunnitelman
- ”Suurpiirteisesti”
- ”Päästönäkökulman huomiointia voitaisiin lisätä päätöksenteossa tietoisuutta lisäämällä, mutta se on vaikeaa, jos keskeiset viranhaltijat eivät ole kiinnostuneet”

Yhteyshenkilö ja ilmastoryhmä

- Johtaako yhteyshenkilö merkittävää tehtäväkokonaisuutta kunnassa?
 - 1/3 johtaa, 2/3 ei johda
- Ilmastoryhmä
 - 85 % kunnissa on nimetty ilmastoryhmä → Hinku-työryhmä, ilmastotyöryhmä, ilmastonmuutostyöryhmä, kestävän kehityksen toimikunta, johtoryhmä...
 - Ryhmässä **useimmiten** kaikki toimialat (63 %), konserniyhtiöt (56 %) ja tärkeimmät toimialat (54 %)
 - Ryhmässä **harvoin** yritykset (7 %) ja asukkaiden edustajat (5 %)
 - Kokoontuu tyypillisesti 2-4 kertaa vuodessa
 - Ilmastoasioita käsitellään paljon muuallakin kuin ilmastoryhmässä (johtoryhmä, kunnanhallitus, kunnanvaltuusto, toimialat...)
 - Ilmastotyön järjestäytyminen vaihtelee hyvin merkittävästi kunnasta toiseen

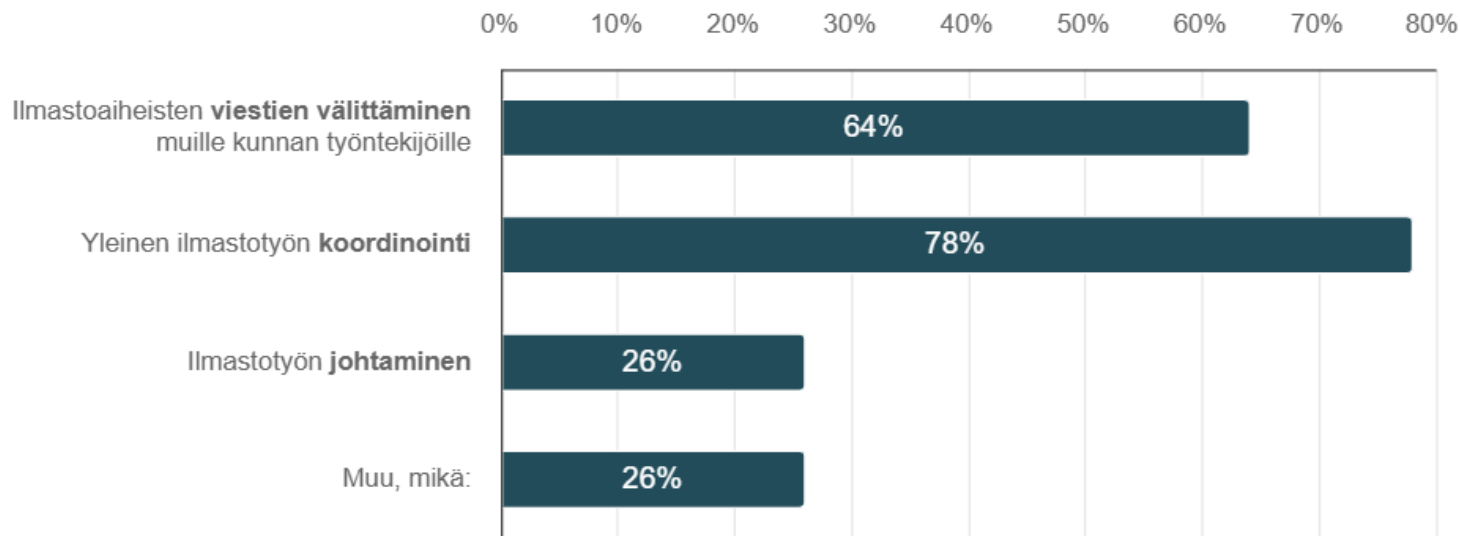

Yhteyshenkilön rooli

Mikä on Hinku-yhteyshenkilön pääasiallinen rooli kunnan ilmastotyössä?

Voit valita usean vaihtoehdon.

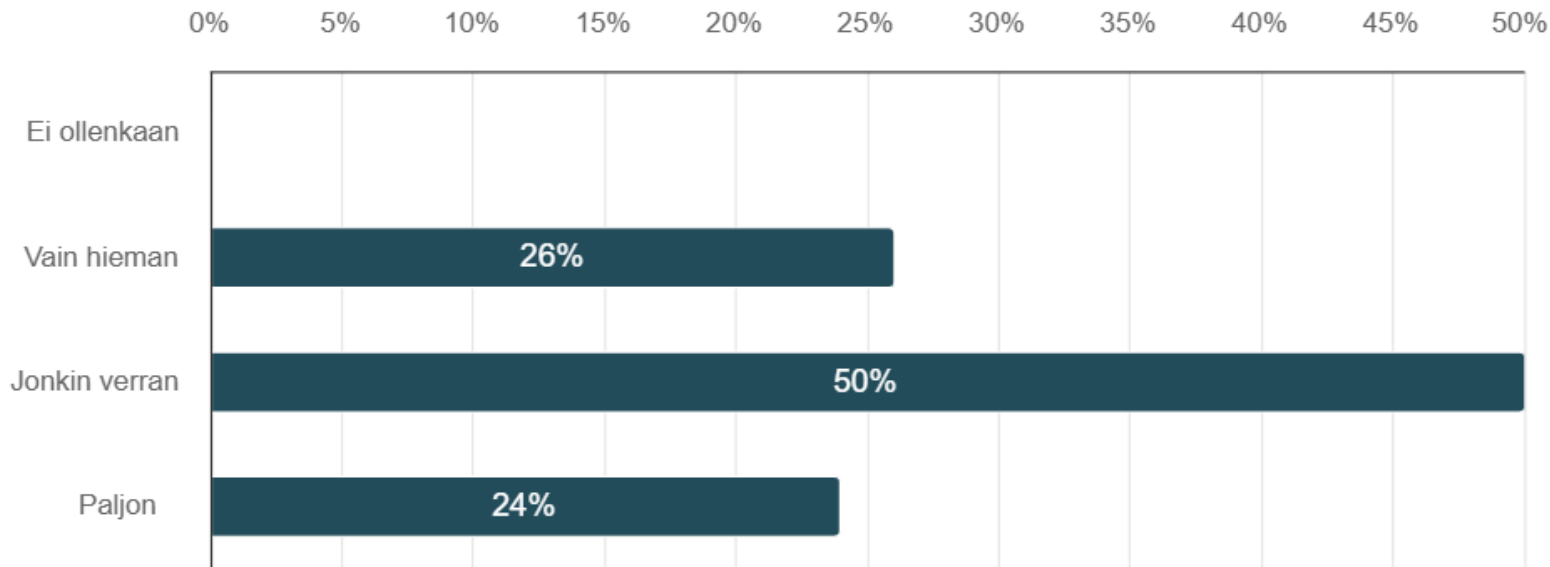
Vastaajien määrä: 50, valittujen vastausten lukumäärä: 97

Yhteyshenkilön vaikutusmahdollisuudet

Minkä verran koet Hinku-yhteyshenkilön pystyvän vaikuttamaan kuntasi ilmastotyön edistämiseen?

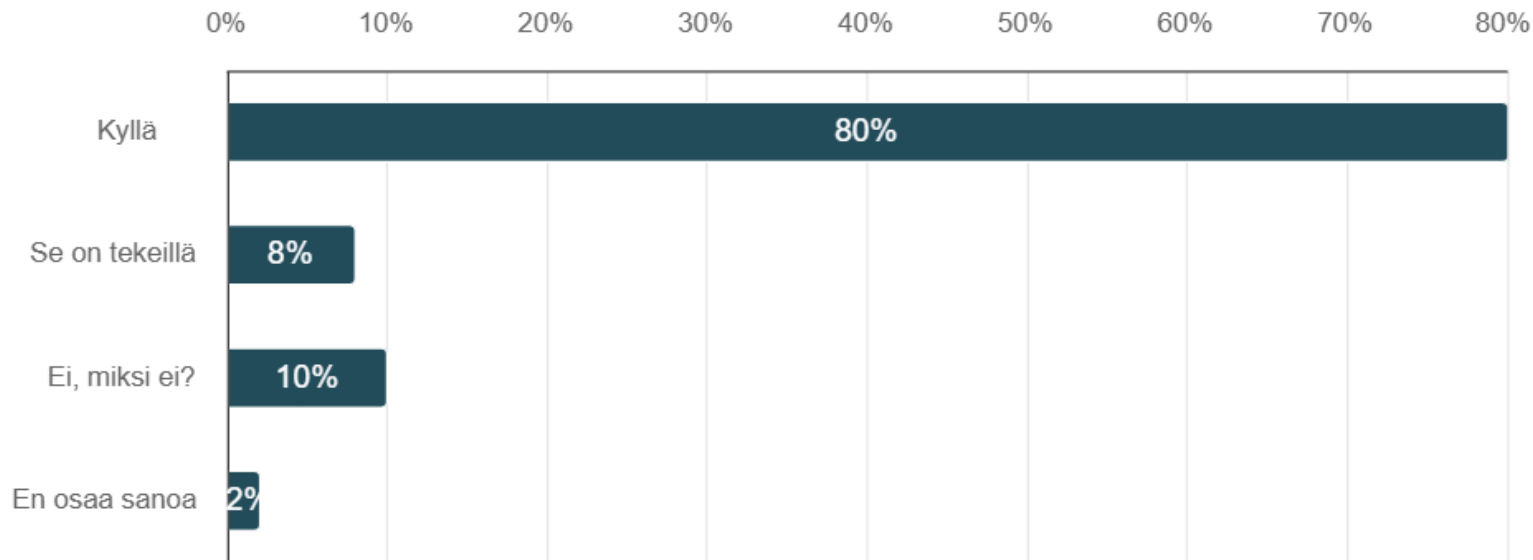
Vastaajien määrä: 50

Hillinnän ilmastosuunnitelma

Onko kunnassa laadittu ilmastonmuutoksen hillintätoimien suunnitelma?

Vastaajien määrä: 49

Ilmastosuunnitelman sektorit ja kokonaisuudet

- Suunnitelmissa korostuvat erityisesti...
 - Tieliikenne
 - Kulutussähkö
 - Öljylämmitys
 - Sähkölämmitys
- Suunnitelmissa eivät juurikaan näy...
 - F-kaasut
 - Vesiliikenne
 - Raideliikenne
 - Päästöhyvitykset
- Suunnitelmien tärkeimpiä kokonaisuuksia ovat...
 - Hankinnat
 - Kestävä ruoka
 - Rakentaminen
 - Maankäyttösektori

Tärkeitä hillintään liittyviä muita näkökulmia

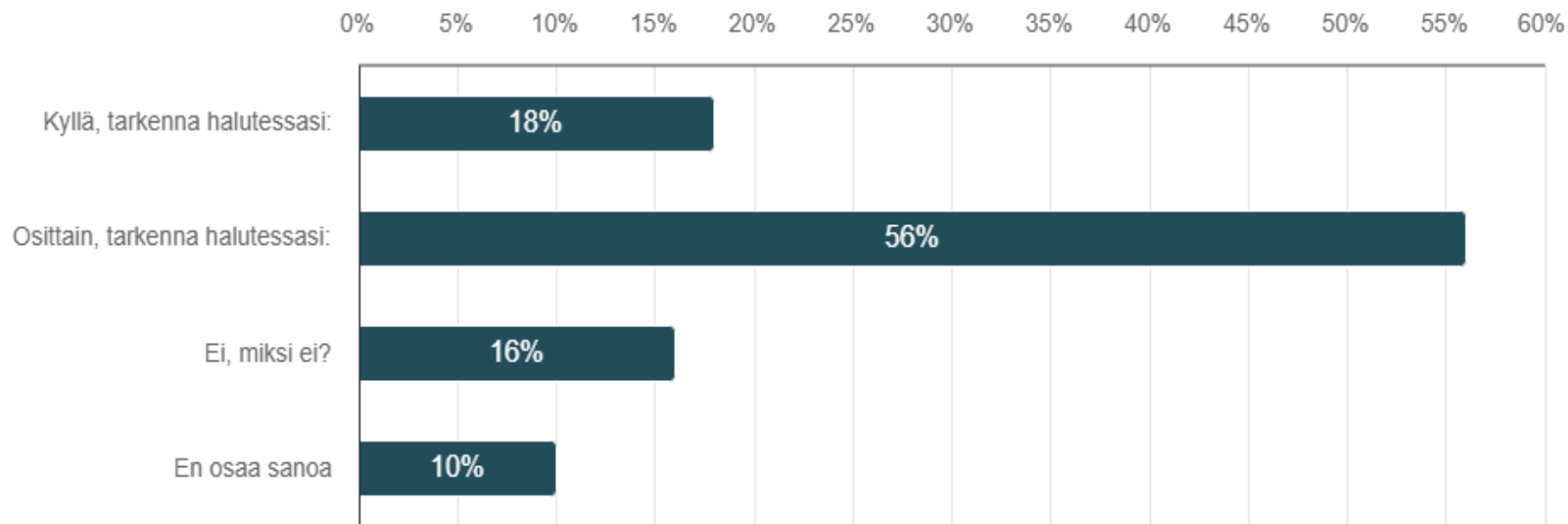
- Kiertotalous
- Luonnon monimuotoisuus ja luontokadon ehkäisy
- Luontohaittojen hyvittäminen
- Terveys ja hyvinvointi
- Metsätalous
- Uusiutuva energia
- Kestävä kehitys
- Hiilikädenjälki
- Vastuullisuus
- Turvallisuus
- ...

Ilmastotoimenpiteiden rahoitus

Varataanko ilmastotoimenpiteisiin rahoitus kunnan talousarviossa (esimerkiksi ilmastosuunnitelman mukaisesti, jos tällainen on)?

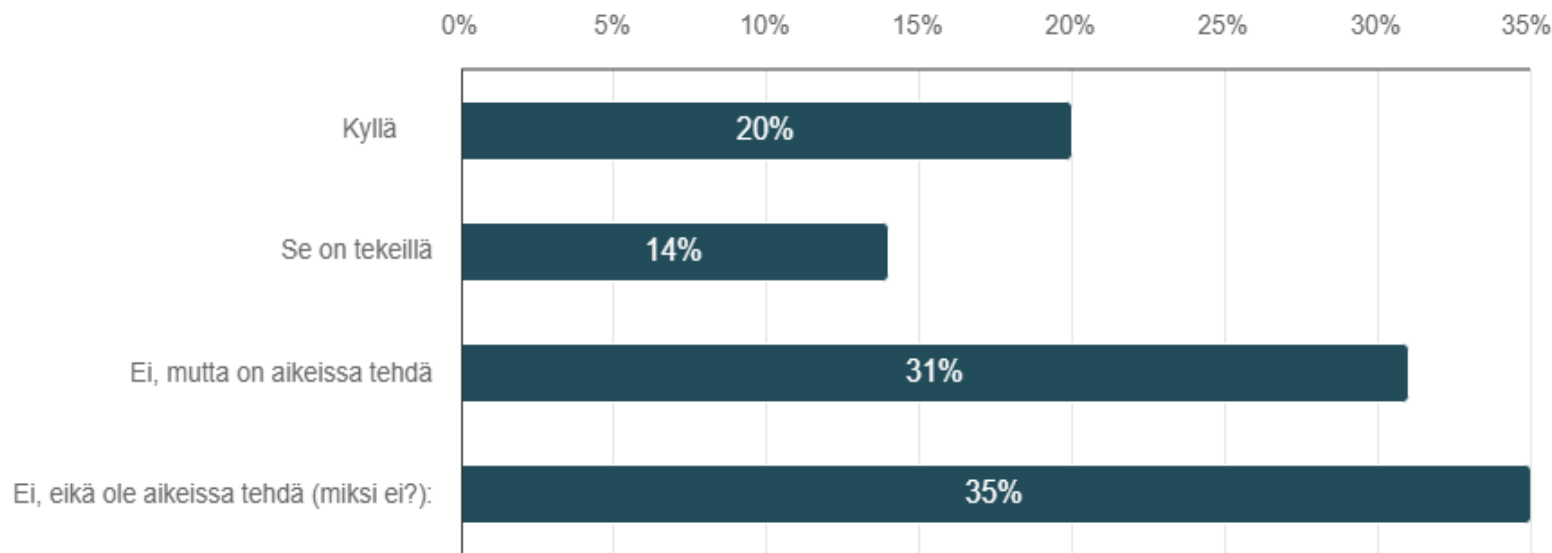
Vastaajien määrä: 50

Sopeutumisen ilmastosuunnitelma (1/2)

Onko kunnassa laadittu ilmastomuutokseen sopeutumisen suunnitelmaa?

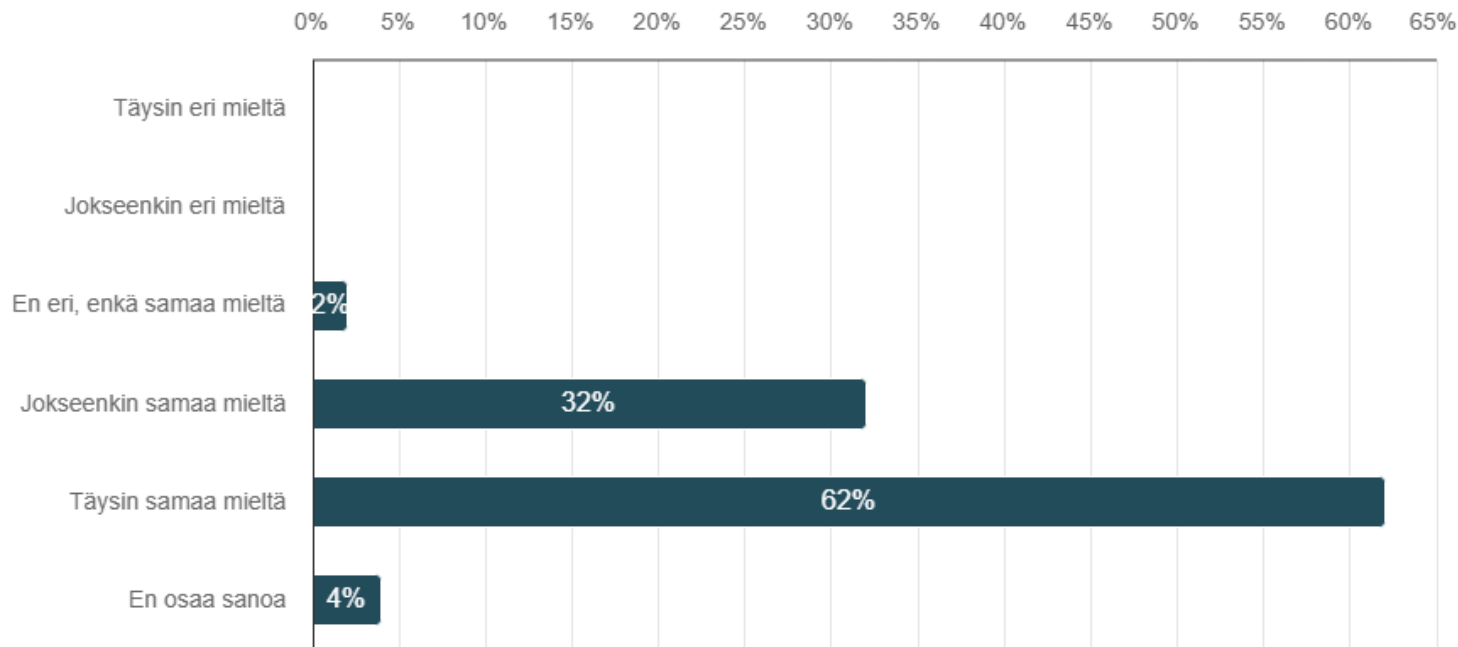
Vastaajien määrä: 49

Sopeutumisen ilmastosuunnitelma (2/2)

”Ilmastomuutokseen sopeutuminen pitäisi kytkeä nykyistä vahvemmin osaksi ilmastomuutoksen hillintätöitä”

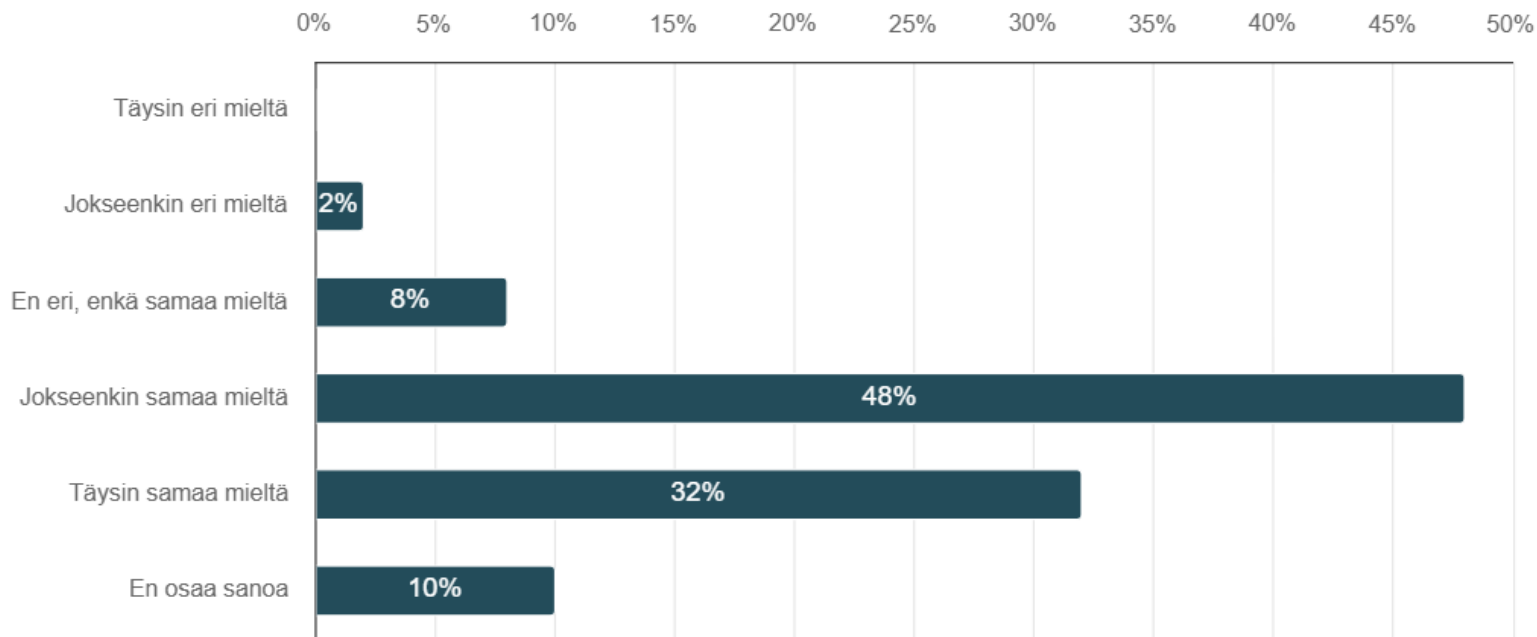
Vastaajien määrä: 50

Ilmastotyön talousvaikutukset kunnissa

"Ilmastotyö on tuonut säästöjä kuntaorganisaation talouteen"

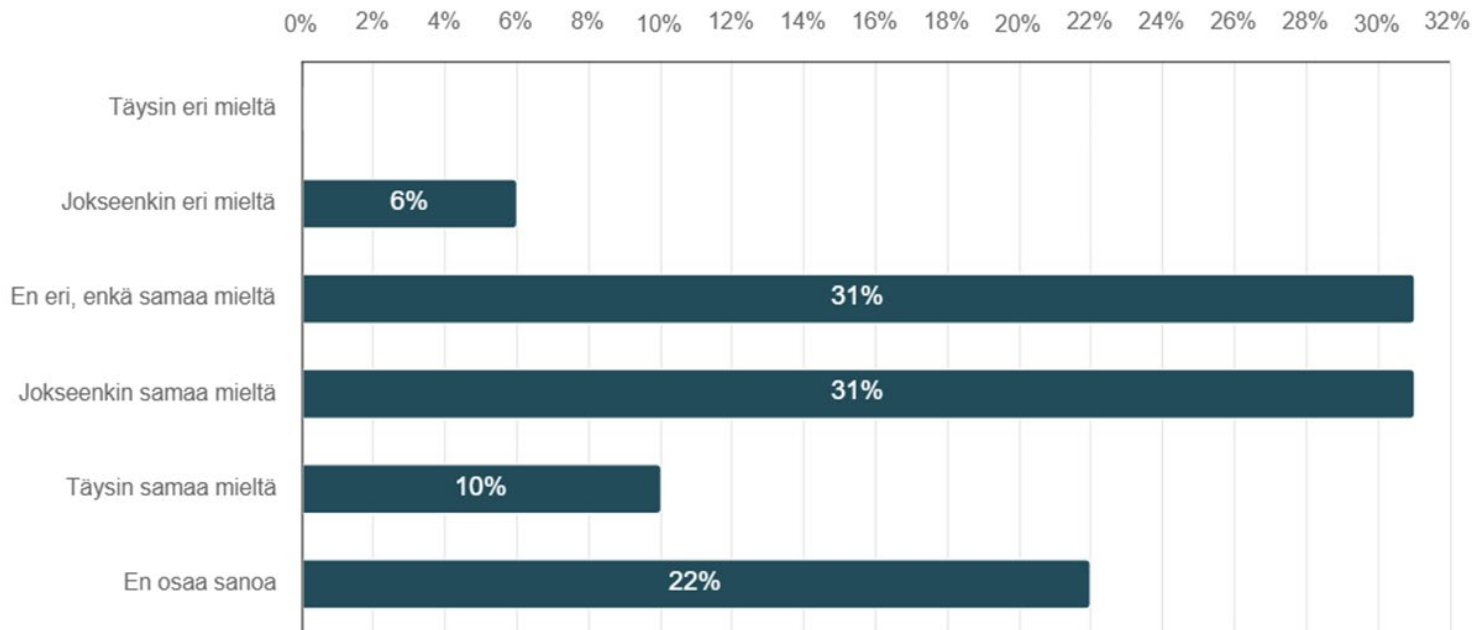
Vastaajien määrä: 50

Ilmastotyön talousvaikutukset alueilla

"Ilmastotyö on edistänyt aluetalouden kasvua"

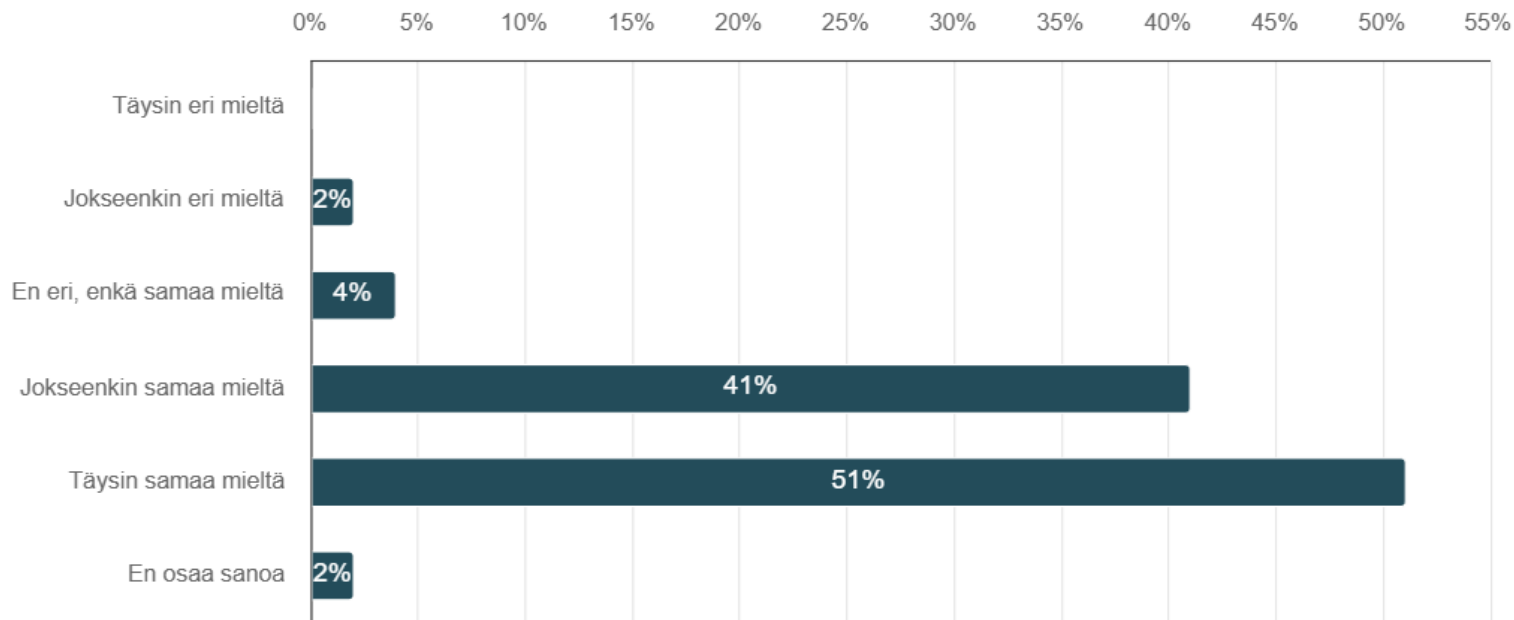
Vastaajien määrä: 49

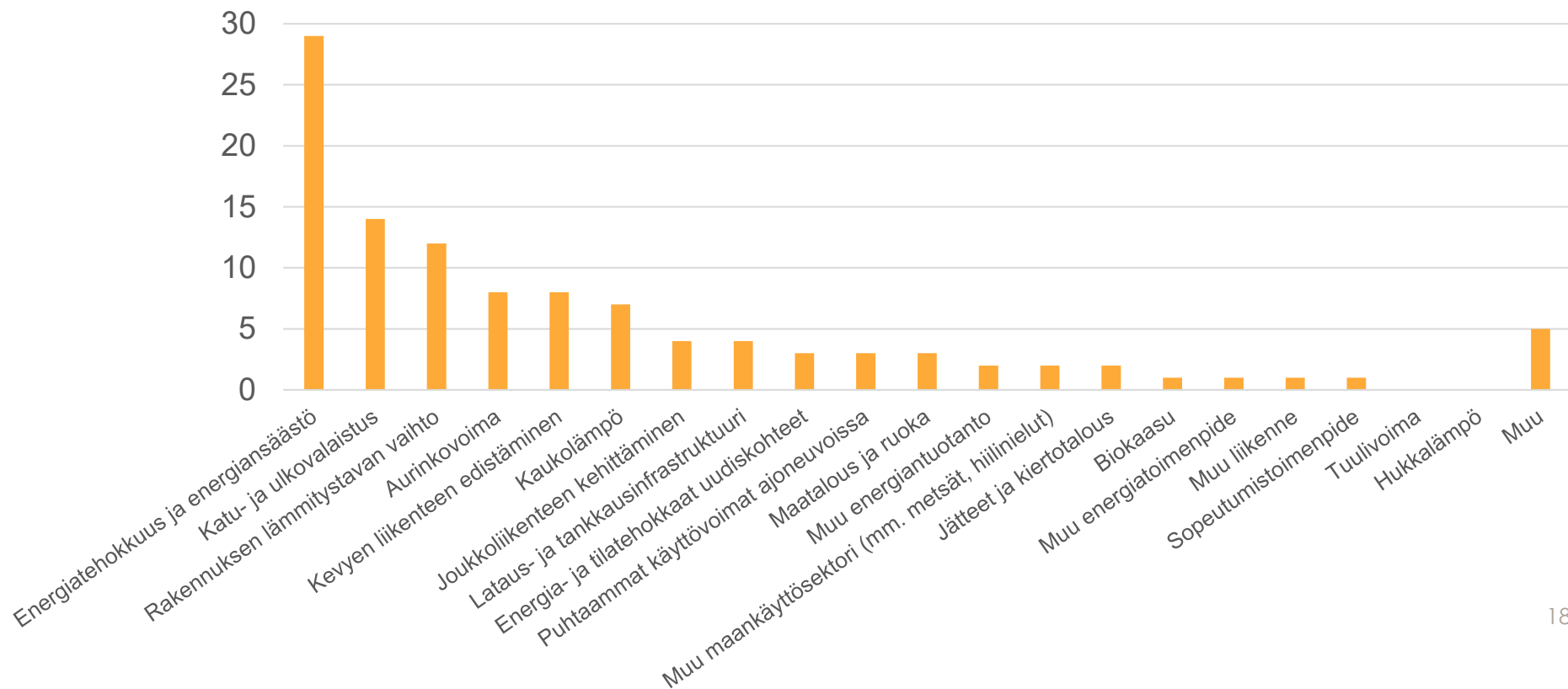
Ilmastotyö ja huoltovarmuus

"Ilmastotyö parantaa huoltovarmuutta ja energiaturvallisuutta"

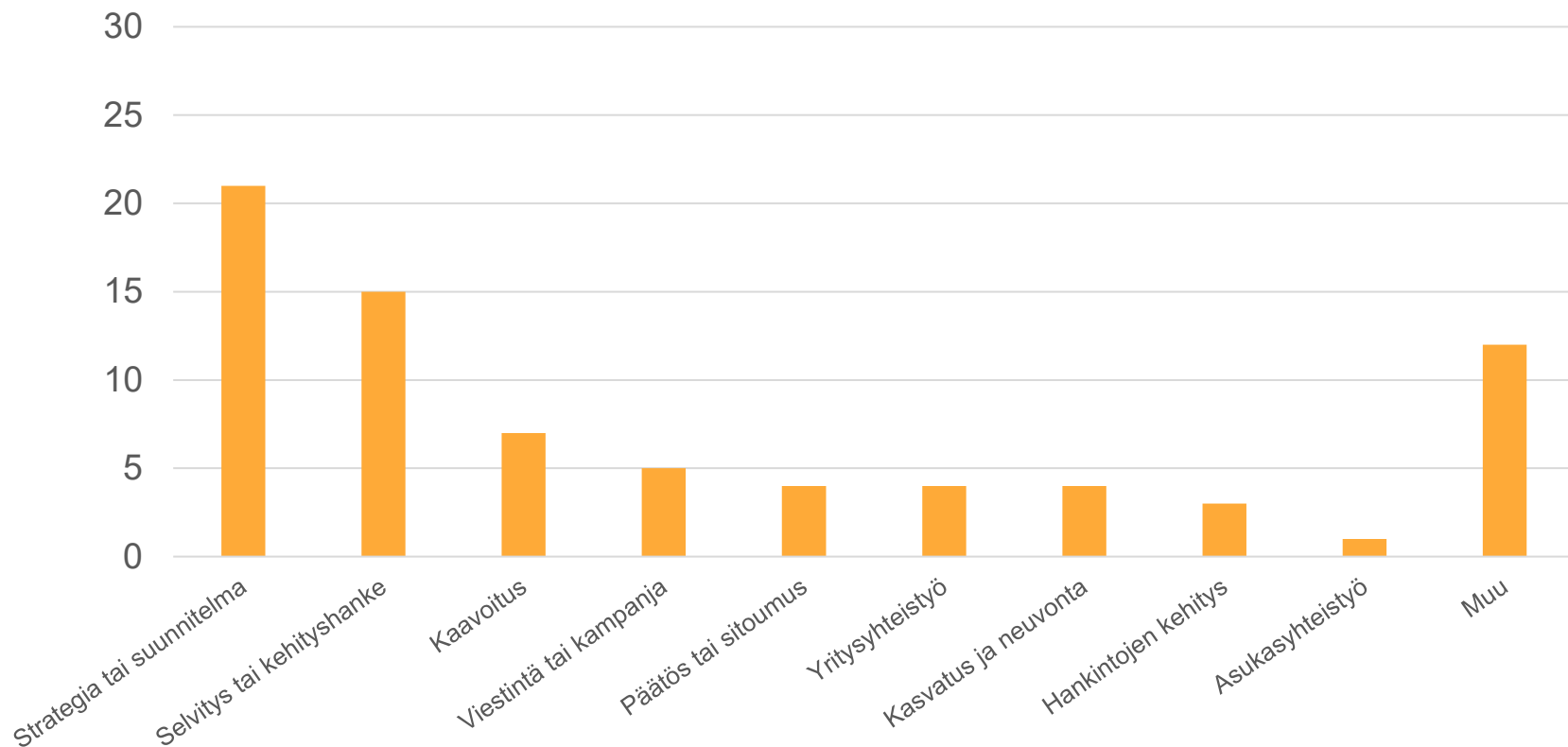
Vastaajien määrä: 49

Tärkeimmät suorat toimenpiteet 2024 (n = 111)

Tärkeimmät epäsuorat toimenpiteet 2024 (n = 79)

Ilmastotyön viestintä

- Kunnan ilmastotyöstä viestitään **varsin hyvin ja melko usein...**
 - Kunnanhallitukselle, kunnanvaltuustolle, kunnan henkilöstölle ja asukkaille
 - Kunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa
- Kunnan ilmastotyöstä viestitään **vähän nihkeämmin ja harvemmin...**
 - Yrityksille ja erityisesti maanomistajille
 - Kestävyysloikka.fi-palvelussa ja erillisillä temaattisilla sivuilla

Mikä Hinkussa ollut erityisen onnistunutta?

- Ilmastosuunnitelman teko hyvällä ja laajalla yhteistyöllä
 - Hyvä ilmastoviestintä
 - Konkreettiset päästövähennystoimenpiteet
 - Rakennusten energiankäytön hallinta
 - Kaavoitus ja luvitus
 - Linkitys kiertotalouteen ja luonnon monimuotoisuuteen
 - Vihkiytyneet asiantuntijat
 - Hyvä sidosryhmien osallistaminen
-
- Mutta... ”ilmastohyödyt eivät innosta ilman taloudellisen hyödyn nostamista esille”

Toiveita/kommentteja Sykelle...

- Valmiit viestintämateriaalit (kuntalaisille)
- Enemmän tukea ja neuvontaa
- Konkreettisia esimerkkejä hyvistä toimenpiteistä
- Alueellista tiedontuotantoa (erityisesti sopeutumisen näkökulmasta)
- Tietoa avustuksista
- Lyhyempi ja selkeämpi kysely
- Päästöseuranta on jo tosi mainio, kiitos!
- Tärkeintä ovat hyvät päästölaskelmat ja skenaariotyökalu!

Hinku-verkosto olemme me
– me ilmastotyön edelläkävijät,
yhteistyössä muiden verkostojen
kanssa!

